

KYRKSTÖTEN

Församlingsblad för Skatelöv och Västra Torsås • Vintern 2018-2019

Musikgudstjänst, Skatelövs kyrka

Svenska kyrkan
SKATELÖV OCH VÄSTRA TORSÅS

När vintermörkret kring oss står, då gryr på nytt vårt kyrkoår....

Så har vi fått börja ett nytt kyrkoår och adventsljusen tänds ett efter ett i väntan på Världens Ljus. December månad är för många fylld till bristningsgränsen med aktiviteter, luciatåg, julavslutningar, gröttfester, julklappsinköp, pepparkaksbak, julstädning mm och varje familj har sina egna traditioner kring advents- och julfirandet och för att skapa julstämning. Mer än en gång har jag hört någon säga:

"det hinner jag nog inte med i år, men det blir väl jul ändå"...

Ja, julen är ju egentligen helt oberoende av allt det där som vi omger den med samtidigt är ju julförberedelserna verkligen en del av julen, jordiskt och himmelskt hör ihop, det är ju också en sida av julens budskap. Och hur var det den där första julen? Det var nog inte mycket av vad vi menar med julstämning i stallet i Betlehem, och ändå var det där julen var, för där var Jesus.

Där han är, där är julen. Utan Jesus är det ju ingen jul, om man så julstöker i veckor och radar upp aldrig så mycket mat på sitt julbord. Visst är det både viktigt och roligt med alla förberedelser inför julen men om det bara handlar om tradition, god mat, kommers och nostalgi då missar vi ju julens verkliga budskap. De första som fick höra det stora glädjebudskapet var några fattiga herdar på ängarna utanför

Betlehem: *"I dag har en Frälsare fötts åt er i Davids stad, Betlehem, han är Messias, Herren..."*

Han som kom till jorden som barnet i krubban den allra första julen, kommer till oss också här och nu, vill vara oss nära och bli en del av våra liv. Han kommer med budskap om glädje, fred, kärlek och förlåtelse till alla människor. Han vill lysa och värma i en ofta mörk och kall värld. Han, som är världens ljus, ger oss också uppdraget att vara ljus i världen och för varandra.

En äldre man berättade en gång för mig att han som fyraåring lyssnat uppmärksamt på julevangeliet när han varit med sin farmor på julotta. Då han kom hem till föräldrarna var han helt uppfylld av detta och berättade för dem: *"Jesus är född idag, han ligger i en krubba i Betlehem, vi måste gå dit och se honom!"* Ja, låt oss öppna våra ögon och våra hjärtan för julens under.

Världens ljus, Jesus, vill nu komma till oss med julglädje och julefrid och vi får ta emot den största och viktigaste julgåvan.

Med önskan om en god och välsignad jul

Lena Carlsson

Julen i våra församlingar

Fjärde söndagen i advent, 23 december

10.00 Högmässa i V. Torsås kyrka, Frida Åsberg - sång

14.00 Gudstjänst på Asken, sång och musik med Elis Stark och Lena Carlsson

Julafton

11.00 Samling vid krubban i V. Torsås kyrka, konfirmanderna medverkar

11.00 Julbön på Torsgården, Louise Rosell Nilsson – sång och flöjt

23.30 Midnattsmässa i Skatelövs kyrka, Skatelövs sångkör, Per Friman

Juldagen

06.00 Julotta i Västra Torsås kyrka, Kyrkokören

Annandag jul

10.00 Högmässa i Torsåsby kapell

14.00 Musikgudstjänst i Skatelövs kyrka, Karolina Bengtsson och Louise Rosell Nilsson sång

Söndagen efter jul, 30 december

10.00 Högmässa med julens psalmer i V. Torsås kyrka

Nyårsafton

16.00 Nyårsbön i Torsåsby kapell, Joakim von Rosen klarinett

Nyårsdagen

14.00 Högmässa i Skatelövs kyrka

Trettondedag jul, 6 januari

14.00 Gudstjänst för Små och Stora och JULFEST i V Torsås kyrka

18.00 Musikgudstjänst i Skatelövs kyrka, Allsångskören

JULEN - EN GLÄDJEHÖGTID!

-Det var en hel del julförberedelser och lite annat som vi skulle få gjort innan jul, säger Georg.

Det tråkigaste var tröskningen. Det var alltid dammigt och smutsigt och som barn fick jag trampa i halmen. Vi ville rädda kärvarna från möss och råttor. Detta var väl inte en typisk julförberedelse men det var viktigt att det blev gjort.

Georg Wiberg bor numera på Asken i Grimslöv. Han flyttade in för ca ett år sedan. Innan dess har han bott på Odensjö Södregård.

-Där föddes jag i kammaren 1926. Vi var totalt 7 syskon och så far och mor. Fast alla syskonen bodde aldrig hemma samtidigt. Det var för stor åldersskillnad. Vi var alltid förväntansfulla när julen började närma sig, säger Georg. Grisslakten var en stor händelse som krävde mycket jobb, inte minst av mor.

När väl grisen var slaktad styckade vi den och la alla bitarna i ett stort kar med grovsalt. När jag var riktigt liten förvarade vi karet på en garderob på andra våningen men det var lite lömskt eftersom det såsmåningom blev vätska i karet. Det kunde ju läcka ut. Senare hade vi karet i jordkällaren och det kändes bättre.

Efter ca 4 veckor tog man och kokte upp saltlaken som hade bildats och hällde tillbaka på köttet. Där höll

det sig sen länge. Ibland enrisrökte vi skinka och isterband framåt värkanten. Vi hade en gammal stenkällare, fortsätter Georg. Där hängde vi in det vi ville röka och så eldade vi lite varje dag med enris i ca en vecka.

På tal om enris så användes det även till enbärdrickat som dracks vid jul. -Vi klippte av små grenar på enbusken, sådana som var fulla med bär. Vi kokade upp det i vatten och silade ifrån riset. På kvällen tillsatte vi sedan jäst och på morgonen efter var drycken färdig att tappas upp på flaskor. -Det var så pass gott, säger Georg. Det fräste och skummade när man öste upp det. Det kändes som om det var kolsyra i.

När Georg var liten tog man inte ut "julen i förskott" som vi ofta gör nu. -Under advent hade vi bara en adventsljusstake med fyra levande ljus, det var allt. Det brukade komma en hel del julkort när det närmade sig jul förstås men julmat åt vi inte förrän på julafton. Julskinkan som låg i saltet togs upp ca en vecka innan jul och lades i vatten. På julaftons förmiddag koktes den och griljerades. Det var också på julaftons förmiddag som far i huset gick och högg en julgran. Den klädde man sen med levande ljus, änglar och karameller.

Något som var en högtid innan jul var när paketet från Åhlen och Holm kom. -Jag minns en gång när far

och jag tog oss till Grimslövs station och hämtade paketet, säger Georg. Far hade gjort en bärsele som han bar paketet i från stationen upp till Prästgårdsbryggan.

Där rodde vi sedan över till Byggningen och så bar far paketet den sista biten hem. Paketet innehöll lite fina kläder och godsaker till jul, t ex bananer, nötter och fikon. Bananer och apelsiner åt vi bara vid jul, fortsätter Georg. Julklappar var ju förstås spännande. Ville man ge en julklapp fanns det en kartong i huset innan jul där man kunde smugla ner ett paket. Kartongen fylldes på och på julafton var det alltid paketutdelning i sängkammaren.

-Jag minns hur far lyfte upp kartongen i sängen och satte sig bredvid och började dela ut paketen. Ett år fick jag en hund i trä som gick på hjul. Hjulen var ovala vilket gjorde att hunden guppade upp och ner och viftade på svansen. Jag tyckte den var så rolig, säger Georg och småskrattar. Ett annat år fick jag en bil som man kunde dra upp så att den körde och någon gång ett munspel. Annars var det mest mjuka och hemgjorda paket, t ex vantar och strumpor.

Efter julklappsutdelningen läste alltid far julevangeliet. - Det kändes så högtidligt, säger Georg. Far hade en bra och kraftig sångröst också så vi brukade sjunga någon julpsalm. Ja, sen sa alltid föräldrarna till oss barn att vi inte fick sitta uppe för länge eftersom vi skulle till julottan i

Skatelövs kyrka nästa dag. På Juldagens morgon tog sig familjen till kyrkan. -Vi gick eller körde spark, säger Georg. Någon gång åkte vi med grannens fjädervagn. Släde kan jag inte minnas att vi åkte. Efter den högtidliga och fina stunden i kyrkan kom vi hem och åt dopp i grytan igen och annat som fanns kvar av julbordet sen dagen innan. - Till jul ystades alltid julost, men jag tyckte aldrig om den, säger Georg och skakar på huvudet. Däremot hade vi alltid lite finare "vitt" bröd och det var gott!

-Julen, det var en glädjehögtid! Vi såg fram emot allt som den innebar, fortsätter Georg. Det var så högtidligt och fint. 1941 gick Georg på Grimslövs folkhögskola och kom med i kören där. Sångare ur Skatelövs kyrkokör lockade sedan med honom i kyrkokören och under många år var Georg med och sjöng både i julottan och midnattsmässan. Och det blev en ny fin jultradition för Georg som kom att vara i nästan 70 år.

LUCIAGUDSTJÄNST I SKATELÖV OCH KNUTSFEST I VÄSTRA TORSÅS

Då var det dags igen för Lucia, med sina tärnor och stjärngossar, att lysa upp i vintermörkret! Tidigare år har vi haft avslutning med luciatåg i båda församlingarna, i år samlas vi till en gemensam terminsavslutning med Luciagudstjänst i Skatelövs kyrka.

Trettondedagen blir det knutsfest i Västra Torsås. Vi inleder med gudstjänst för små och stora i kyrkan kl. 14, efter gudstjänsten fortsätter festen i sockenstugan!

SÖNDAGEN DEN 16 DEC KL.14.00
LUCIAGUDSTJÄNST I SKATELÖVS KYRKA

TRETTONDEDAG JUL, SÖNDAGEN DEN 6 JAN KL. 14.00
GUDSTJÄNST med SMÅ och STORA i VÄSTRA TORSÅS KYRKA
KNUTSFEST med dans kring granen m m

*Alla är varmt välkomna till både
Luciagudstjänst och Knutsfest!*

VAKTMÄSTARNA HAR ORDET

Under vinterhalvåret kommer det vara en del aktiviteter kring minneslunden i Skatelöv. Det är ett förberedande arbete för att färdigställa minneslunden under andra halvåret 2019.

Vi kommer också under denna om-daning att förbättra belysningen över kyrkogårdens något mörkare delar.

Stensäkerhetsarbetet fortgår som vi tidigare skrivit om i hela pastoratet. Detta i mån av väder. Hör gärna av er till oss om ni har frågor och om ni fått en skylt vid er gravrätt.

Vi jobbar också för att få in hjärtstartare i våra kyrkor under vintern. Något som kommer vara en trygghet för hela samhället. Vidare information om detta kommer framöver.

Psst! Tänk på att det under dessa vätare delar av året (så länge det inte fryser) är ypperligt att tvätta av gravstenarna med lite diskmedel och en mjuk diskborste.

*Med önskan om en härlig adventstid
/Vaktmästarna*

ADVENTSKONSERT VÄSTRA TORSÅS KYRKA

SÖNDAGEN DEN 16 DECEMBER KL. 18.00

Medverkande:

Västra Torsås Kyrkokör
Gert Blom – Trumpet
Viking Olsson - Piano
Leif Önerby – Piano, orgel
Lena Carlsson - Dirigent
Magnus Franzén - Andakt

VÄLKOMNA!

BISKOPEN PÅ BESÖK

18 oktober besökte biskop Fredrik Modéus Skatelövs församlingshem för att träffa arbetslaget. Efteråt skrev han på sociala medier om mötet, som han tyckte gav hopp och energi, att det fanns en positiv stämning i arbetslaget och både förståelsen för och viljan att gripa an de utmaningar som finns. Biskopen avslutade sitt lilla "vittnesbörd" så här:

"Om jag särskilt ska nämna en grupp så är det vaktmästarna och den "gröna diakoni" de utför. Så fint och så bra!"

Bild 3

Bild 2

Bild 1

Bild 1: Musikgudstjänst i Skatelövskyrka

Bild 2: Höstfest i församlingshemmet

Bild 3: Gudstjänst med Små och Stora i Västra Torsås

Bild 4: Konfirmanderna på läger i Åhus

Bild 4

TERMINSTART

Alla barngrupper startar
vecka 3 igen!

Välkomna!

SOPPLUNCHEN I SKATELÖV

Startar igen den 16 jan
kl 12.00
Som vanligt inleder vi med en
middagsbön!

Välkomna!

SOPPLUNCH I VÄSTRA TORSÅS

Under våren träffas vi tre torsdagar
i sockenstugan.

7 februari, 7 mars och någon gång i
april datum ej fastställt.

Alla dagar kl. 13.00

Anmälan till Dagmar 0470-741473
eller Britt-Mari 0470-754262

Välkommen!

LÖRDAGSFRUKOST

Boka in lördagen den 16 februari 2019
kl. 09.00-11.00

För frukost i sockenstugan Lönashult

Mer information kommer!

SAMTALSGRUPP

Vi träffas på Torsgården för att
prata, om vad, vet vi först efteråt....

kl. 10.30 – 11.30 följande tisdagar
15 januari och 12 februari

VÄLKOMMEN!

ALLSÅNG PÅ ASKEN

För alla som vill sjunga, trivas
och må bra.
Kl. 14.00 – 15.00 följande torsdagar
31 januari och 28 februari

VÄLKOMMEN!

KAFFEREP PÅ ASKEN

En stunds samvaro med samtal
vid kaffet

Måndagar 14 januari och 18 februari
kl. 14.00 – 15.00

Hjärtligt välkommen!

TRÄFFPUNKTEN - MÖTESPLATSEN FÖR ALLA ÅLDRAR!

Varje träff inleds med en kort
gudstjänst i Västra Torsås kyrka
m sång, bön och ljusständning.

Därefter fortsätter vi med pyssel,
mat och prat i sockenstugan.
Under våren möts vi följande
onsdagar kl. 17.00 – 19.00
6 feb, 13 mars, 10 april
(fastecafé) och 8 maj

Välkommen!

VÅRSOARÉ

Söndagen den 17 mars kl 14.00 inbjuder pastoratets körer till en VÅRSOARÉ i Skatelövs församlingshem. Alla körer kommer att underhålla med glada sånger och ett och annat roligt skämt. Fikaservering och lotterier mm. Alla pengar går oavkortat till Fasteinsamlingen.

Välkomna stora som små!

FÖRSAMLINGSKÅREN

Fortsätter sina träffar under våren med temat "Hur fick du din kristna tro?"

Vi gästas av följande personer:

11 februari – Mia Andersson, kyrkomusiker Älmhult

18 mars – Eva Meakin, stiftsdiakon

8 april – Ingrid Salomonsson, kyrkvärd Vislanda

Träffarna är kl 18.00. ALLA är välkomna!

Anmäl dig till Ingela Carlsson Hedstig, 0470-75 09 57

En god kväll

22 november var det missionsauktion i Skatelövs församlingshem. Det blev en god kväll på flera sätt. Det var god och trevlig stämning. Det var jättegott med ostkaka och kaffe med dopp. Det blev ett gott resultat. Lotteri och auktion gav 16 275 kr till välgörande ändamål.

Hjärtligt tack till alla som skänkte saker, till alla som bjöd generöst, till alla som fixade inför och under auktionen.

Gudstjänster på Asken och Torsgården

Andakter på Asken

23/12	14.00 Gudstjänst tillsammans med hela församlingen
24/12	---
9/1	10.00 Nattvard
23/1	10.00 Andakt
6/2	10.00 Andakt
20/2	10.00 Nattvard
24/2	---
6/3	10.00 Andakt
20/3	10.00 Andakt

Andakter på Torsgården

23/12	---
24/12	11.00 Julbön
9/1	14.00 Nattvard
23/1	14.00 Andakt
6/2	14.00 Andakt
20/2	14.00 Nattvard
24/2	14.00 Gudstjänst tillsammans med hela församlingen
6/3	14.00 Andakt
20/3	14.00 Andakt

Till gudstjänsterna på våra äldreboenden är alla välkomna!

Döpta

Skatelövs pastorat

27 oktober	Alma Zara Helena Kvennborn, Hungerstorp 2	2018-05-24
27 oktober	Lisen Vendla Novalie Holmkvist, Hölmö Norregård 1	2018-06-03
18 november	Otto Dan Allan Lundh, Södra Ebbön 2	2018-08-21

SWISHNUMMER FÖR KOLLEKT OCH ANDRA GÅVOR

Skatelöv: 123 188 05 82

Västra Torsås: 123 513 95 14

Bokbord i båda församlingarna: 123 682 33 22

Numren kan även användas vid auktioner, soppluncher, lördagsfrukostar m.m

Ange alltid till vilket ändamål du swishar.

Välkommen till vinterns gudstjänster

i Skatelöv. (Kyrkan om inget annat anges.)

16 december	3 s i Advent	kl. 14	Luciagudstjänst
23 december	4 s i Advent	kl. 14	Gudstjänst på Asken, sång och musik med Elis Stark och Lena Carlsson
24 december	Julafton	kl. 23.30	Midnattsmässa, se sidan 3
26 december	Annandag jul	kl. 14	Musikgudstjänst, Louise Rosell Nilsson och Karolina Bengtsson
30 december	S e jul	kl. 10	Högmässa i Västra Torsås kyrka
31 december	Nyårsafton	kl. 16	Nyårsbön i Torsåsby kapell, se sidan 3
1 januari	Nyårsdagen	kl. 14	Högmässa
6 januari	S e nyår/ Trettonded.jul	kl. 18	Musikgudstjänst, Allsångskören
13 januari	1 s e trettondedag	kl. 10	Högmässa, Pernilla Wandestam sång
20 januari	2 s e trettondedag	kl. 14	Psalmsångsgudstjänst i förs.hemmet Thomas Rosell, dragspel
27 januari	3 s e trettondedag	kl. 14	Stilla gudstjänst i Torsåsby kapell Elisabeth Önerby Petersson, flöjt
3 februari	Kyndelmässodagen	kl. 10	Gudstjänst Små & Stora
10 februari	5 s e trettondedag	kl. 10	Högmässa, Skatelövs sångkör Röda korset håller årsmöte och serverar soppa
17 februari	Septuagesima	kl. 14	Gudstjänst i förs.hemmet, Allsångskören
24 februari	Sexagesima	kl. 10	Högmässa, Ingela sång
3 mars	Fastlagssöndagen	kl. 18	Lovsångsgudstjänst, Ludvig Jonsson, trummor. Åke Nyberg, bas
6 mars	Askonsdagen	kl. 19	Askonsdagsmässa i Torsåsby kapell
10 mars	1 s i fastan	kl. 10	Högmässa

Varmt välkomna!

Med reservation för ändringar. Se helgens predikoturer i Smålandsposten eller på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/skatelov-vastratorsas

Välkommen till vinterns gudstjänster

i Västra Torsås. (Kyrkan om inget annat anges.)

16 december	3 s i Advent	kl. 18	Adventskonsert, se sidan 6
23 december	4 s i Advent	kl. 10	Högmässa, Frida Åhsberg, sång
24 december	Julafton	kl. 11	Samling vid krubban, se sidan 3
		kl. 11	Julbön på Torsgården, se sidan 3
25 december	Juldagen	kl. 06	Julotta, Kyrkokören
26 december	Annandag jul	kl. 10	Högmässa i Torsåsby kapell
30 december	S e jul	kl. 10	Högmässa, se sidan 3
31 december	Nyårsafton	kl. 16	Nyårsbön i Torsåsby kapell, se sidan 3
1 januari	Nyårsdagen	kl. 14	Högmässa i Skatelövs kyrka
6 januari	S e nyår/ Trettonded.jul	kl. 14	Gudstjänst Små & Stora, julfest
13 januari	1 s e trettondedag	kl. 14	Lovsångsgudstjänst, David Szemenkar, Ulrika Stark, sång, gitarr, flöjt
20 januari	2 s e trettondedag	kl. 10	Högmässa
27 januari	3 s e trettondedag	kl. 14	Stilla gudstjänst i Torsåsby kapell Elisabeth Önerby Petersson, flöjt
3 februari	Kyndelmässodagen	kl. 14	Högmässa, Wendela Fridvall, Ingrid Rosell Nilsson, sång
10 februari	5 s e trettondedag	kl. 14	Gudstjänst, Anne Blidsäter, sång
17 februari	Septuagesima	kl. 10	Högmässa
24 februari	Sexagesima	kl. 14	Gudstjänst på Torsgården
3 mars	Fastlagssöndagen	kl. 14	Gudstjänst Små & Stora, Dopfest utdelning av barnens bibel.
6 mars	Askonsdagen	kl. 19	Askonsdagsmässa i Torsåsby kapell
10 mars	1 s i fastan	kl. 14	Gudstjänst

Varmt välkomna!

Med reservation för ändringar. Se helgens predikoturer i Smålandsposten eller på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/skatelov-vastratorsas

Här når du alla medarbetare

Församlingsexpedition 0470-75 09 50
Carin Aschan, onsdag-torsdag kl 10-12
e-post: skatelov.pastorat@svenskakyrkan.se

Kyrkoherde Tord Mårtensson 0470-75 09 51
e-post: tord.martensson@svenskakyrkan.se 070-342 35 54

Komminister Magnus Franzén 070-676 36 90
e-post: magnus.franzen@svenskakyrkan.se

Kantor Ingela Carlsson Hedstig 0470-75 09 57
e-post: ingela.carlsson-hedstig@svenskakyrkan.se 072-577 38 00

Kantor Lena Carlsson 0470-72 45 90
e-post: lena.k.carlsson@svenskakyrkan.se 072-578 98 47

Pedagog, Diakoniassistent Karin Bordon 0470-75 09 52
e-post: karin.bordon@svenskakyrkan.se 070-290 43 23

Barnledare Camilla Stark 0470-75 09 56
e-post: camilla.stark@svenskakyrkan.se 072-577 39 00

Kyrkogårdsförvaltning Skatelöv och Västra Torsås
Frågor gällande gravrätt, gravstenar och gravkötsel
Kyrkogårdsförman Mats Marcusson 0470-75 09 59
e-post: mats.marcusson@svenskakyrkan.se 072-249 63 20

Skatelövs kyrka och kyrkogård
Bokning av församlingshemmet
Kyrkvaktmästare Sara Berggren 0470-72 45 91
e-post: sara.berggren@svenskakyrkan.se 072-533 19 52
Kyrkvaktmästare Pernilla Wandestam 0470-75 09 54
e-post: pernilla.vandestam@svenskakyrkan.se 073-085 79 77

Västra Torsås kyrka, kyrkogård och sockenstuga
Torsåsby kapell och kyrkogård
Bokning av sockenstugan
Kyrkvaktmästare Henrik Aldrin 0470-75 09 58
e-post: henrik.aldrin@svenskakyrkan.se 072-523 63 20

Kyrkorådets ordförande Kurt Lennartsson 0470-75 09 53
e-post: kurt.lennartsson@svenskakyrkan.se 072-577 42 00

Vår hemsida: www.svenskakyrkan.se/skatelov-vastratorsas

Kyrkskjuts

Kyrkskjuts ordnar vi gärna i samband med gudstjänster och samlingar.
Ring Lönashults Taxi, 0470-75 71 00

